

Mælkesaften virker afførende (1800; 1), forsøg med hunde, der indtog saft af plantens rod, stængler og blade, gav dog ikke denne virkning (2). Te af gærdesnerle skal kunne modvirke kræft (3).

LITTERATUR: (1) 739 2,80f; (2) 969e 4,1805,333-42; (3) 107 1951.

Silke, *Cuscuta*

Blege eller rødlig og helt eller næsten bladløse snylteplanter, hvis trådfine stængler slynger sig om og suger på nælder, hør, lyng, kløver o.a. planter. De meget små blomster er samlet i hoveder. HØRSILKE, *Cuscuta epilinum*, og KLØVERSILKEN, *Cuscuta trifolii*, var i sidste halvdel af 1800-t frygtet ukrudt i høragre og kløvermarker, landmændene krævede garanti for, at udsæden ikke indeholdt silke-frø (1). NÆLDESILKE, *Cuscuta europaea*, kan også snylte på snerre, kløver, pil, bynke m.fl.

Hørsilke kom sandsynligvis til landet først i jernalderen samtidig med høravlen, mens kløversilken hovedsagelig blev indslæbt med urent frø og første gang bemærket o. 1840 ved Ødstedgård i Jylland, men først almindelig efter 1860. Silke o. 1700ff efter de blege og tynde »silkefine« stængler. Kuskurt 1648-1820 omdannet af *Cuscuta*; skurv 1648-1800t, Als, Lolland-Falster o. 1870-80, Møn o. 1940, kragesilke o. 1700-1820, dyrenavnet nedsettende; filturt 1795 fordi stænglerne er filtret ind i hinanden; skurv, hør-, kløverskurv, -kvæler o. 1875, fandens sytråde og troldegarn Sønderjylland; usnegræs

Rømmø til ysne = brunstig, se nedenfor; *kravl-op* Fyn o. 1890, *rulleguld* Fyn o. 1870-80 vel fordi de gullige stængler ruller (slynger) sig om værtplanten; *skurvbinde* Bornholm o. 1870-80. (2).

LITTERATUR: (1) 512 1874,145-50,157-61; 9,1876, 173-79 og 10,1877, 145 1899,269; 443 269-73; (2) 689 1,447-50; 512 7,1874,146; 939 1877.2,12; 631b 18,1960-61,17.

LÆGEMIDLER, OVERTRO

Simon Paulli 1648, 136, 217: »næsten den bedste af alle urter, med hvilke man [som afkog] plejer at læge kroens, leverens og miltens forstoppelser og gulsot«; endvidere mod vattersot og malaria; destilleret vand af planten virker sveddrivende, afførende og blodrensende. Apotekerne køber silke fra timian, dekokt drikkes som afføringsmiddel; næsten alle apoteker sælger en sirup af planten, der indgivet i destilleret vand af hjertensfryd, hørsilke, jordrøg o.a. urter skal være god mod melankoli (1).

Vil en ko ikke blive tyregal, får den usnegræs i foderet (Rømmø o. 1880; 2). Hørsilke anføres i farmakopeen 1772.

Med hørsilke skal kunne farves rødt (3).

Der groede lyngsilke på kloge folks marker, man mente det måtte være garn, som fanden gav sine kærester (heksene); St. Hans nat blev planten plukket til trolddomskunster (Toftlundegnen; 4).

LITTERATUR: (1) jf. 739 2,1800,672; (2) 634 12951; 631b 18,1960-61,17; 689 3,822; (3) 398 1806, 148; (4) 107.

